

*Trompetter
& partners*

SOCIAAL-MEDISCHE EXPERTISE

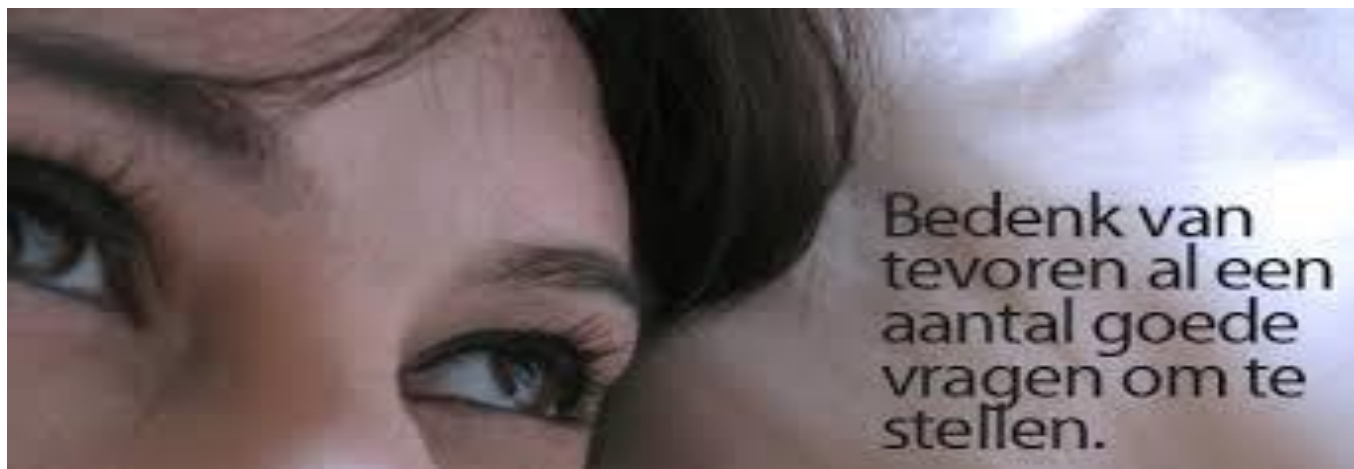
WILS(ON)BEKWAAMHEID

Ouderenmishandeling / financiële uitbuiting

Symposium Ouderenzorg Geleen, 6 april 2023

Theo Trompeter, arts

Maatschappelijke ontwikkelingen

Steeds meer (hoog)bejaarden, meestal thuiswonend,
vaak 'alleen' (en/of onwillig / eigenzinnig)

Geen toegang meer tot het verzorgingshuis sinds 2015

Vaker hulp nodig door afnemende 'zelfstandigheid',
mede door digitalisering en minder persoonlijk contact

Meldcode ouderenmishandeling

ARGUS 170.000 slachtoffers van ouderenmishandeling.

© 2018 - René Leisink - Argus-online.nl

Hulp

Familie / vrienden / kennissen: bekenden

Overige mantelzorgers / aanvankelijk onbekenden

Gevolmachtigden (bank / notarieel)

Bewindvoerders

Wettelijk vertegenwoordiger

Bank-volmacht

Notariële volmacht /

Levenstestament

Bewindvoerder

Mentor

Curator

VIA / EPN Protocol wils(on)bekwaamheid

N.a.v. ontwikkeling levenstestament

KNB protocol twijfel / stappenplan

Convenant Rechtbanken – VIA – Notarissen EPN

VIA/EPN protocol wils(on)bekwaamheid

Onafhankelijke medische verklaringen

VIA Register

indicerende en adviserende artsen

Onafhankelijke medische beoordeling

1. Bij twijfel wilsbekwaamheid (vb kan akte nog worden opgemaakt?)
2. Documenteren wilsbekwaamheid (ter voorkoming onduidelijkheid achteraf en evt. ter bescherming)
3. Wilsonbekwaamheid vaststellen (van kracht worden algemene volmacht / levenstestament)

Onafhankelijke medische beoordeling

Maar ook ...objectief medische vaststelling:

- Noodzaak bewindvoering / mentorschap / curatele

plus

- eventueel afgestemd met mogelijkheden Wlz / Wzd of individuele begeleiding Wmo en zelfs behandeling (Zvw)
(immers... arts behorend tot beroepsgroep VIA !)

Voorbeelden uit de pers...

- Was vader wilsbekwaam toen hij zijn testament opmaakte? En het hele vermogen naar goede doelen ging...
- Was moeder wilsbekwaam toen 'en/of rekening' werd geopend met haar nieuwe 'vriend'?
- Kon de buurman zomaar gevolmachtigd worden? En het huis verkopen en geld aan zijn kinderen schenken...

en...actueel...

- Mevrouw van 98 jaar blijkt een fortuin te hebben geërfd en wordt een prooi voor haar naaste omgeving...
- Een bewindvoerder ontdekt dat een bankair / notarieel gevolmachtigde grote bedragen heeft weggesluisd...
- Etc...etc...

Wilsbekwaamheid

Vooronderstelling wilsbekwaamheid

Tenzij...

1. Handelingsonbekwaam?
2. Aanleiding bekwaamheid expliciet te beoordelen?

Wilsbekwaamheid

Ad 2: Aanleiding bekwaamheid expliciet te beoordelen?

Dus zeker ook ... bij melding Veilig Thuis /
bij aangifte politie e.d.

Wilsbekwaamheid

Kan iemand (nog) zelf beslissen:

- Informatie gegeven / geven
- Afgestemd op bevattingvermogen
- Voor zover noodzakelijk gelet op aard en reikwijdte te nemen beslissing
- En dan...blijk geven informatie te begrijpen

Besluitvormingsvermogen

- Aard en gevolgen van beslissing begrijpen
- Normen en waarden betrokkene en ... beoordelaar
- Niet (alleen) de uitkomst van de beslissing

Overige regels

- Betreffende wetgeving
- Gedragsregels KNMG voor artsen

Onafhankelijk arts

- Niet zijnde een behandelend arts
- Medisch adviseur (ervaring juridische context)
- Beroepsgroep VAV én VIA Register

Medisch protocol ₁

- Hoofdstuk 2 van Protocol 'medisch'
- identificatie
- ICF

Medisch protocol ₂

- Anamnese en lichamelijk onderzoek
- Beperkingen relevant voor betreffende verklaring
- **Mate van wilsbekwaamheid altijd in relatie tot de te nemen beslissing**

Medisch protocol ³

- Notaris doet aanvraag, namens betrokkene
- Familie doet aanvraag tbv rechtbank
- Instelling doet aanvraag via OvJ tbv rechtbank

- Huisbezoek door medisch adviseur
- Of eventueel (*grote uitzondering*) verkorte procedure op dossier

Medisch protocol 4

In aansluiting op het protocol: onze praktijk leert...

Aanvraag kán ook worden gedaan door

- Rechtbank
- Gemeente !
- **Veilig Thuis**
- Advocaat

U KUNT ZICH ZONDER THUISZORG
NOG HEËL AARDIG REDDEN ZIE IK.

Praktijk bij aanvraag instelling / familie

- Aanvraag *met schets van de situatie*
- Welke soort notariële akte/regeling rechtbank/kwestie ?
- Welk stadium procedure?
- Betrokkene(n) voor huisbezoek informeren

onafhankelijke medische verklaringen wilsbekwaamheid

Wat is de vraag / kwestie?

NAW gegevens, Geboortedatum, geboorteplaats

Ingevulde formulier aanvraag zie: www.tpsme.nl

Zenden per email aan: advies@tpsme.nl

O.v.v. contactpersoon / telefoonnummer

Gegevens afzender.

Onderzoek

- Anamnese algemeen
 - Oriënterende psychiatrische beoordeling
 - Psychogeriatrische bevindingen
 - Sociale aspecten
-
- Indien nodig nadere informatie van derden / behandelinformatie e.d.
-
- Denkvermogen, oordeelsvermogen naar ernst, aard en reikwijdte van de te nemen beslissing

Wilsonbekwaam

Risico's onder meer:

Beïnvloedbaarheid

Ouderenmisbruik / financiële uitbuiting

Curatele, bewind en mentorschap

Niet meer wilsbekwaam een notariële volmacht /
levenstestament op te maken

Wel (sociale / medische) noodzaak dat zakelijke en
persoonlijke belangen worden behartigd.

Betreft een procedure t.b.v. de Rechtbank

PM onderzoek achteraf

Steeds vaker wordt ons door rechtbank of advocaat gevraagd onderzoek 'achteraf' / 'met terugwerkende kracht' / Soms als betrokkene al is overleden

- Destijds correct gehandeld?
- Was betrokkene destijds wilsonbekwaam

Speciale procedures onderzoek....

To do ...

- Niet meer volstaan met 'contactpersoon'
- Wettelijk vertegenwoordiger vaak noodzakelijk
- Kennis van ouderenmisbruik / uitbuiting
- Kennis van behandelen aanvragen wilsbekwaamheid, mede tbv volmacht of bewind, mentorschap, curatele

... € ...

Hoeveel ?

Wie betaalt ?

Vragen ?

?

?

?

??

???

DANK VOOR UW AANDACHT
EN PARTICIPATIE

Theo Trompetter, arts

Trompetter & Partners
sociaal-medische expertise

085 – 040 90 71

www.tpsme.nl

Verpleeghuisarts én forensisch arts (gerechtelijk geneeskundige)

Medisch adviseur en landelijk opleider medisch adviseurs
'maatschappij en gezondheid' / indicatie en advies
over zorg en voorzieningen in het sociale domein.

Ontwikkeling 'levenstestament' en medische verklaringen:
afdeling medisch adviseurs voor notariaat en rechtbanken